

Kritiek op beleid en beheer bij presentatie "Vogels van Berkheide"

Werkgroep Berkheide vraagt aandacht voor natuur

door T.J. Verstrael

Op feestelijke wijze zijn 19 juni jl. de eerste exemplaren van het boek "Vogels van Berkheide" aangeboden aan vertegenwoordigers van beleids- en beheersinstanties, die betrokken zijn bij het duingebied Berkheide. Van deze gelegenheid maakte Ben ter Haar, voorzitter van de werkgroep Berkheide, gebruik om uiteen te zetten, welke eisen en wensen die werkgroep heeft ten aanzien van het beleid en beheer in het gebied. Daarna gaf hij de betrokken instanties gelegenheid om te reageren.

L.D.M.

De N.V. Leidsche Duinwaterleiding Maatschappij (L.D.M.) kreeg de grootste verlanglijst gepresenteerd. De erbarmelijke kwaliteit van het ingelaten polderwater, de dreigende grootschalige uitbreiding van de waterwinningswerken en de onregelmatige schommelingen in de waterstand, ook gedurende het broedseizoen, zijn de werkgroep al jarenlang een doorn in het oog. Uit de woorden van Ter Haar werd duidelijk dat met de "renovatie" van kanaal 6 en de aanleg van het nieuwe kanaal 7, waaraan tot ver in het broedseizoen '87 werd gewerkt, de maat definitief vol is: geen verdere uitbreidingen, voorzuivering van het ingelaten water, een begin maken met diepinfiltratie en een meer natuurlijke waterhuishouding zijn de eisen voor de korte termijn.

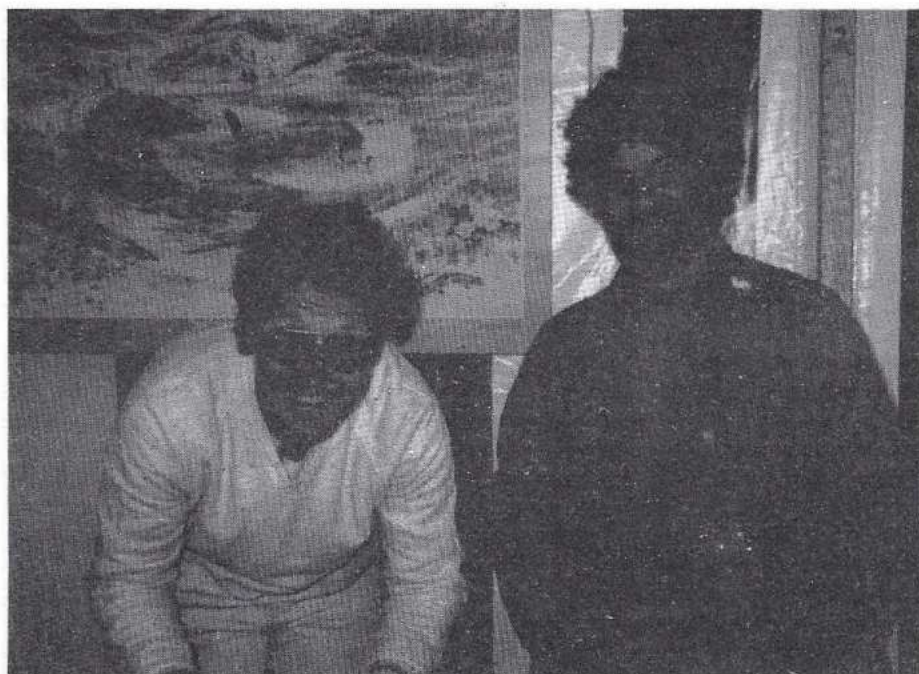
Namens de Raad van Commisaris van de L.D.M. reageerde de heer Kuijers, wethouder in Leiden. Hij kon toezeggen dat op zeer korte termijn begonnen zal worden met het voorzuiveren van het inlaatwater. Bovendien is besloten om een koppeling aan te leggen naar het leidingennet van het Haagse waterwinbedrijf zodat voorgezuiverd water uit de Andelse Maas kan worden ingelaten. Beide maatregelen zullen ertoe leiden dat de winningscapaciteit wordt vergroot en dat de kanalen en plassen minder vaak hoeven te worden drooggezet om te worden schoongemaakt. Een diepinfiltratie-installatie verwacht de L.D.M. pas in 1995 in productie te hebben.

De heer Kuijers ging vervolgens in op de suggestie van de werkgroep om de tekorten aan drinkwater, die

ondanks de hiervoor genoemde maatregelen dreigen te ontstaan rond 1990, op te vangen door intensievere samenwerking met naburige waterwinbedrijven. Hij memoreerde dat hierover reeds veel was overlegd maar dat daaruit naar voren was gekomen dat geen enkel bedrijf in de regio drinkwater zou kunnen leveren. Hiermee nam Ter Haar echter geen genoegen en in de levendige discussie, die daarop volgde, moest Kuijers uiteindelijk toegeven dat overname van een deel van het Leidse verzorgingsgebied door het Haagse bedrijf tot de mogelijkheden behoorde. Een toezegging om hieraan mee te werken deed hij echter niet.

Staatsbosbeheer

Ook de andere beheerder van Berkheide, het Staatsbosbeheer (SBB), werd gekonfronteerd met een reeks wensen, maar niet nadat Ter Haar had gekonstateerd dat er veel ten goede was gekeerd in het gebied vanaf het moment, dat SBB het beheer had overgenomen van de Dienst der Domeinen. De belangrijkste kritiek van de werkgroep had betrekking op het feit dat het beleid van SBB wordt gekenmerkt door het steeds weer toegeven aan wensen van derden, die meestal strijdig zijn met natuurbehoudsbelangen. Ter Haar drong er bij het SBB op aan een goed beheersplan te ontwikkelen waarin de natuurgebonden recreatie wordt gestimuleerd, het toeristentreintje wordt gesaneerd, verdergaande versnippering van het gebied wordt voorkomen en een grotere rol wordt toegekend aan natuurlijke processen in het natuurbeheer. Tevens drong Ter Haar aan op initiatieven van SBB om de intensieve jacht in het gebied aan



De auteurs van het boek "Vogels van Berkheide": Theo Verstrael (l) en Gerrit van Ommering (r) (foto A. Helmens).



Aanbieding 1e exemplaren van het boek aan beheers- en beleidsinstanties: Van links naar rechts de heren Van Beuzekom (SBB), Ter Haar (Werkgroep Berkheide), Bergman (gemeente Katwijk), Barning (gemeente Wassenaar) en Kuijers (LDM) (foto D. Hoogewoning).

banden te leggen.

In zijn reactie benadrukte de heer Van Beuzekom, adjunct-directeur van SBB, de positieve rol die kritische werkgroepen als de Werkgroep Berkheide spelen bij het beheer van natuurgebieden. Hij konstateerde dat de wensen van de werkgroep in grote lijnen overeen komen met de wensen van zijn instantie. Hij moest evenwel toegeven dat tussen wensen en uitvoering helaas maar al te vaak een groot gat gaapt. Als overheidsinstantie wordt SBB vaak gekonfronteerd met beslissingen, die reeds door andere overheden zijn genomen waardoor niets anders rest dan die besluiten te gedogen. De werkelijke macht van SBB is zijns inziens slechts marginaal, waardoor bijvoorbeeld niets kan worden ondernomen tegen de jacht in Berkheide, die voor vele jaren is verpacht aan het Koninklijk Jachtdepartement.

Katwijk

In zijn verzoek tot de gemeente Katwijk kon Ter Haar inspelen op enkele actuele berichten over plannen voor de aanleg van een 7e voetbalveld van Quick Boys op de plaats waar nu een hoog duin ligt met een bijzondere flora en voor de aanleg van een ca. 100 ha groot golfbanencomplex in het noorden van Berkheide.

Wethouder Bergman van de gemeente Katwijk hield de aanwezigen

in zijn reactie voor dat hij nog nooit eerder iets had gehoord over de bijzondere flora maar dat hij die informatie in zijn afweging zou meenemen. Een 8e veld komt er in ieder geval niet, zo verzekerde hij. Bovendien bleek hij een tegenstander te zijn van het golfbanenplan, dat naar zijn zeggen overigens ook binnen het gemeentebestuur op weinig steun kan rekenen.

Wassenaar

Tot de gemeente Wassenaar richtte Ter Haar het klemmende verzoek om op zo kort mogelijke termijn een voorbereidingsbesluit te nemen waarin wordt vastgelegd dat voor de uitbreiding van waterwinning een aanlegvergunning is vereist. Tevens verwoordde Ter Haar de verontrusting binnen de werkgroep over woningbouwplannen in Rijksdorp.

Ten aanzien van het laatste punt was wethouder Barning van de gemeente Wassenaar zeer duidelijk: in het huidige bestemmingsplan zijn de grenzen vastgesteld waarbinnen woningbouw mag plaatsvinden; de gemeente Wassenaar heeft geen enkele behoefte om daaraan te gaan tornen. Over het voorbereidingsbesluit kon hij evenwel minder concreet zijn. Hij zei toe zo snel mogelijk de besluitvorming af te willen ronden, maar op geen enkele wijze werd duidelijk of dit op tijd zal zijn om de dreigende

uitbreiding van kanaal 6 naar een van de mooiste delen van Berkheide, het kwelgebied van de Boerendel, te verhinderen.

Provincie

Tenslotte hield Ter Haar een pleidooi voor een actieve rol van de provincie Zuid-Holland bij het verminderen van de oppervlakte-infiltratie in de duinen en voor steun bij aanwijzing van Berkheide als Beschermde Natuurmonument.

De vertegenwoordiger van de provincie, de heer Van Orden, beperkte zich vooral tot de toezegging de wensen van de werkgroep over te brengen aan het College van Gedeputeerde Staten.

De volgende dag bezochten enige honderden mensen het gebied in het kader van een manifestatie rond de publikatie van het boek.

Werkgroep Berkheide

De Werkgroep Berkheide zal zich ook in de naaste toekomst bezig blijven houden met onderzoek en met beïnvloeding van het beleid ten gunste van natuur en landschap. De werkgroep is financieel helemaal afhankelijk van giften van particulieren. U kunt ons werk dan ook steunen door begunstiger van de werkgroep te worden. Voor een bedrag van f 15,- per jaar krijgt U tevens al onze onderzoeksverslagen thuisgestuurd. U kunt Uw bijdrage overmaken op giro 3877722 ten name van Werkgroep Berkheide te Leiden.

